

آزمون نیکویی برآش برای توزیع نمایی وزنی

محمد Mehdi مقامی^۱، نصرالله ایران‌پناه

گروه آمار، دانشگاه اصفهان

تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۴/۱۲ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۰/۵/۳۱

چکیده: در رده جدیدی از توزیع‌های نمایی وزنی که توسط گوپتا و کاندو [۱] ارائه شد، پارامتر چولگی به توزیع نمایی اضافه گردیده است. بنابراین توزیع نمایی وزنی دارای پارامترهای چولگی و مقیاس است. در این مقاله آزمون نیکویی برآش برای این رده با پارامترهای مجھول را بررسی می‌کنیم. آزمون بر مبنای آماره‌های معروف اندرسون و کلموگروف-اسمیرنف انجام می‌گیرد. برای یافتن چندک‌های آماره اندرسون از روش بوت استرب اما در مورد آماره کلموگروف-اسمیرنف از روش دیگری استفاده می‌کنیم. برای برآورد پارامترها از روش ماکسیمم درست‌نمایی استفاده می‌شود. با استفاده از شبیه‌سازی مونت کارلو به بررسی اندازه و توان آزمون‌ها برای فرض‌های مقابل گوناگون و اندازه‌های نمونه متفاوت پرداخته‌ایم. نتایج نشان می‌دهد که آزمون کلموگروف-اسمیرنف دارای توان بالاتری نسبت به آزمون اندرسون است.

واژه‌های کلیدی: آزمون نیکویی برآش، بوت استرب پارامتری، تابع توزیع تجربی، شبیه‌سازی مونت-کارلو.

رده‌بندی ریاضی: ۶۲G۱۰، ۶۲F۴۰

۱- مقدمه

روش‌های متنوعی برای اضافه کردن پارامتر شکل به مدل نمایی وجود دارد که منجر به توزیع‌های نمایی وزنی می‌شود. برای مثال توزیع‌های گاما و نمایی تعمیم‌یافته دو تعمیم متفاوت از توزیع نمایی هستند. گوپتا و کاندو [۱] به معرفی رده توزیع‌های نمایی وزنی براساس ایده آزالینی [۲] پرداختند. این رده با اضافه نمودن یک پارامتر چولگی به توزیع نمایی به دست می-

آید. در حالت خاص اگر این پارامتر چولگی برابر یک باشد، این توزیع به توزیع نمایی تعمیم یافته‌ی گوپتا و کاندو [۳] تبدیل می‌شود.

ازالینی [۲] اولین بار توزیع چوله نرمال را با اضافه کردن پارامتر چولگی به توزیع نرمال مطرح کرد. بعد از آن تحقیقات وسیعی برای افزودن پارامتر چولگی به توزیع‌های متقارن انجام شد. برای مثال چوله‌تی، چوله کوشی، چوله لایپلاس و چوله لوثستیک تعریف شدند و خواص مختلف و شیوه استنباط برای آن‌ها بحث شد (برای مثال مراجع [۴، ۵ و ۶] را ببینید).

گوپتا و کاندو [۱] به بررسی برخی از خواص مهم توزیع نمایی وزنی مانند توابع توزیع و چگالی، تابع مولد گشتاور، تولید اعداد تصادفی، ارتباط این رده با توزیع‌های نمایی، گاما و نمایی تعمیم‌یافته و همچنین برآورد پارامترهای آن به روش‌های گشتاوری و ماکسیمم درست‌نمایی پرداختند. سرانجام با مثال‌هایی از داده‌های واقعی نشان دادند که رده مطرح شده نسبت به توزیع‌های واibel، گاما و نمایی تعمیم یافته دارای برتری است.

یک مسئله مهم برای برآش داده‌ها توسط یک توزیع، آزمون نیکوبی برآش است. برای این منظور، آزمون‌های بر مبنای توزیع تجربی اختلاف بین تابع توزیع تحت فرض صفر و تابع توزیع تجربی را اندازه می‌گیرند. این آزمون‌ها به دو خانواده کلی کرامر و کلموگروف تقسیم می‌شوند. خانواده کرامر شامل آماره‌های کرامر-ون میزز، واتسون، اندرسون-دارلینگ و خانواده کلموگروف شامل آماره‌های D^+ , D^- , گلموگروف-اسمیرنف و کیوپر است. در این مقاله از آماره‌های اندرسون و کلموگروف-اسمیرنف استفاده می‌شود.

در بخش دوم به معرفی رده نمایی وزنی و برخی از خواص مهم آن پرداخته و به بررسی برآورد پارامترهای آن با استفاده از روش‌های گشتاوری و ماکسیمم درست‌نمایی می‌پردازیم. در بخش سوم، الگوریتم آزمون نیکوبی برآش بر مبنای تابع توزیع تجربی را مطرح می‌کنیم. سپس آزمون اندرسون با پارامتر مقیاس معلوم انجام می‌شود. چون پارامتر شکل توزیع مجھول است، برای یافتن چندک آماره آزمون اندرسون از روش بوت استرپ استفاده می‌گردد. در ادامه به بررسی اندازه واقعی آزمون و توان آن می‌پردازیم. برای بررسی توان از برخی فرض‌های مقابله مناسب مانند لاغ نرمال، گاما، کای-دو، واibel، نیم نرمال، نیم کوشی و یکنواخت استفاده می‌شود. در بخش چهارم آزمون اندرسون با پارامتر مقیاس مجھول بررسی می‌شود. بخش پنجم آزمون نیکوبی برآش را بر مبنای آماره کلموگروف-اسمیرنف و پارامتر مقیاس دلخواه بررسی می‌کند. ولی برای یافتن چندک‌ها به جای استفاده از روش بوت استرپ از روش دیگری استفاده می‌کنیم که دارای سه مزیت نسبت به روش بخش چهارم است. این روش اولاً توان بالاتری دارد، ثانیاً این روش نیازی به شبیه‌سازی تکراری و وقت‌گیر بوت استرپ نیست و سرانجام نیاز به در نظر گرفتن پارامتر مقیاس نداریم. نقاط بحرانی آزمون با استفاده از شبیه سازی مونت‌کارلو به دست

می‌آیند. بررسی اندازه واقعی آزمون کلموگروف-اسمیرنف و مقایسه توان آن با آزمون اندرسون نشان‌دهنده برتری این آزمون در اکثر فرض‌های مقابل است.

۲- رد جدیدی از توزیع‌های نمایی وزنی

گوییم متغیر تصادفی X دارای توزیع نمایی وزنی با پارامترهای شکل $\alpha > 0$ و مقیاس $\lambda > 0$ است، اگر دارای چگالی زیر باشد:

$$f_X(x; \alpha, \lambda) = \frac{\alpha+1}{\alpha} \lambda e^{-\lambda x} (1 - e^{-\alpha \lambda x}); \quad x > 0 \quad (1)$$

و آن را با نماد $WE(\alpha, \lambda)$ نشان می‌دهیم [۱]. برای تولید عدد تصادفی از $WE(\alpha, \lambda)$ از لم زیر استفاده می‌شود.

لم ۱. فرض کنید $U \sim \exp(\lambda(1+\alpha))$ و $V \sim \exp(\lambda)$ و از هم مستقل باشند. در این- صورت $X = U + V \sim WE(\alpha, \lambda)$

اثبات. گوپتا و کاندو [۱] را ببینید.

تابع توزیع $WE(\alpha, \lambda)$ و تابع مولد گشتاور برای مقادیر $|t| < \lambda^{-1}$ به صورت

$$F_X(x; \alpha, \lambda) = \frac{\alpha+1}{\alpha} \left[1 - e^{-\lambda x} - \frac{\lambda}{\lambda + \alpha \lambda} (1 - e^{-\lambda(1+\alpha)x}) \right]; \quad x > 0 \quad (2)$$

۹

$$M_X(t) = \left(1 - \frac{t}{\lambda}\right)^{-1} \left[1 - \frac{t}{\lambda(1+\alpha)} \right]^{-1}; \quad |t| < \frac{1}{\lambda} \quad (3)$$

به دست می‌آیند. برای $\lambda = 1$ توزیع را با $WE(\alpha)$ نشان می‌دهیم. اگر \bar{x} و s^2 به ترتیب میانگین و واریانس نمونه مشاهده شده باشند، برآوردهای گشتاوری پارامترهای شکل و مقیاس به صورت زیر به دست می‌آیند:

$$\tilde{\alpha} = \frac{-(\bar{x}^r - 2s^r) + \sqrt{(\bar{x}^r - 2s^r)^r - 2(\bar{x}^r - s^r)(\bar{x}^r - 2s^r)}}{\bar{x}^r - s^r} \quad (4)$$

$$\tilde{\lambda} = \frac{1}{\bar{X}} \left(1 + \frac{1}{1 + \tilde{\alpha}} \right).$$

اگر در رابطه‌ی (۴) عبارت زیر رادیکال منفی باشد، آن‌گاه برآورده گشتاوری پارامتر شکل موجود نیست و در نتیجه برآورده گشتاوری پارامتر مقیاس نیز موجود نخواهد بود. گوپتا و کاندو [۱] برای محاسبه برآوردهای ماکسیمم درستنمایی این توزیع از روش زیر استفاده می‌کنند:

با استفاده از تغییر پارامتر $\beta = \alpha\lambda$ تابع درستنمایی براساس نمونه مشاهده $\{x_1, \dots, x_n\}$ به صورت

$$l(x_1, \dots, x_n) = n \ln(\beta + \lambda) - n \ln \beta + n \ln \lambda - \lambda \sum_{i=1}^n x_i + \sum_{i=1}^n \ln(1 - e^{-\beta x_i}) \quad (5)$$

به دست می‌آید. برای β ثابت با مشتق‌گیری از معادله (۵) نسبت به λ ، معادله (۵) با مقدار λ

$$\hat{\lambda}(\beta) = \frac{1}{\bar{x}} \left(\sqrt{(\beta \bar{x} - 2)^2 + 4\beta \bar{x}} - (\beta \bar{x} - 2) \right)$$

ماکسیمم می‌گردد. با جایگزینی $(\hat{\lambda})(\beta)$ در معادله (۵) این معادله فقط شامل مقدار نامعلوم β خواهد بود. با ماکسیمم نمودن این رابطه با استفاده از روش‌های عددی $\hat{\beta}$ به دست می‌آید. بنابراین برآورده ماکسیمم درستنمایی β را می‌توان از حل یک معادله غیرخطی به دست آورد. با جایگزینی $(\hat{\lambda})(\beta)$ در لگاریتم درستنمایی و سپس مشتق‌گیری برحسب β ، معادله غیرخطی $\beta = h(\beta)$ به دست می‌آید که به صورت زیر است:

$$h(\beta) = \left[\frac{1}{\beta + \lambda(\hat{\beta})} + \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \frac{x_i e^{-\beta x_i}}{1 - e^{-\beta x_i}} \right]^{-1}.$$

اما حل این معادله غیرخطی نیاز به نقطه اولیه‌ای مانند β برای β دارد. انتخاب این نقطه اولیه تاثیر بهسزایی در نتیجه برآورده دارد. نتایج شبیه‌سازی نشان داد که در مواردی با نقاط ابتدایی نامناسب حتی برآورده ماکسیمم درستنمایی پارامترها به دست نمی‌آید. از طرفی چون $\beta = \alpha\lambda$ ، پس می‌توان حاصل ضرب برآوردهای گشتاوری پارامترها را به عنوان نقطه ابتدایی β در نظر گرفت. اما دیدیم که این برآوردها در حالت کلی موجود نیستند. بنابراین پیشنهاد می‌کیم که به جای حل معادله غیرخطی $\beta = h(\beta)$ ، با استفاده از یک تابع بهینه، مستقیماً از ماکسیمم نمودن تابع $l(\beta)$ بر حسب β استفاده شود. در این صورت نیاز به نقطه اولیه

نداشته و نگران نامناسب بودن آن نیستیم. در واقع بهطور شهودی و با رسم نمودار $l(\beta)$ نیز می‌توان $\hat{\beta}$ را تشخیص داد. در این مقاله برای برآورد پارامترها از این روش استفاده می‌شود.

-۳- آزمون نیکویی برآش برای توزیع نمایی وزنی بر مبنای آماره اندرسون

آزمون‌های نیکویی برآش این فرض را که آیا نمونه تصادفی X_1, X_2, \dots, X_n از جامعه‌ای با تابع توزیع $F(\cdot)$ آمده‌اند، می‌آزماید؛ یعنی

$$H_0: X_1, X_2, \dots, X_n \sim F_X(\cdot). \quad (6)$$

در اینجا $F(\cdot)$ تابع توزیع $WE(\alpha, \lambda)$ است. ابتدا حالت $\lambda = 1$ را در نظر می‌گیریم. بنابراین $F(\cdot)$ تابع توزیع $WE(\alpha)$ در رابطه (۲) با $\lambda = 1$ است. در حالت کلی برای داده‌های واقعی X ابتدا برآورد پارامتر مقیاس $\hat{\lambda}$ را از روش ماکسیمم درستنمایی محاسبه و سپس آزمون را برای داده‌های $Y = \hat{\lambda}X$ به کار می‌بریم. برای آزمون در این بخش، از آماره آزمون اندرسون استفاده می‌کنیم. مقادیر بزرگ این آماره اختلاف معناداری را بین تابع توزیع تجربی و تابع توزیع مفروض نشان می‌دهد و بنابراین فرض صفر را می‌گردد. مقدار دقیق این آماره از رابطه

$$A^* = n \int_{-\infty}^{\infty} [F_n(x) - F(x)]^2 [F(x)(1 - F(x))]^{-1} dF(x)$$

به دست می‌آید. برای یافتن مقدار آماره، از تقریب استفنز [۷] استفاده می‌شود که از رابطه

$$A^* \approx -n - \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (2i - 1) [\log p_{(i)} + \log(1 - p_{(n+1-i)})] \quad (7)$$

به دست می‌آید و در آن $p_{(i)} = F(x_{(i)}, \alpha)$. چون پارامتر شکل α مجھول است، از برآورد ماکسیمم درستنمایی آن استفاده می‌کنیم. تابع درستنمایی به شکل

$$l(x_1, \dots, x_n) = n \ln(\alpha + 1) - n \ln \alpha + \sum_{i=1}^n \ln(1 - e^{-\alpha x_i}) \quad (8)$$

به دست می‌آید. با ماکسیمم نمودن (۸) بر حسب α برآورد ماکسیمم درستنمایی به دست می‌آید. برای یافتن چندک‌های آزمون از روش بوت‌استرپ استفاده می‌گردد. برای انجام آزمون برای یک نمونه تصادفی داده شده به اندازه n به طور خلاصه باید مراحل زیر را انجام داد:

- ۱) با داشتن نمونه x_1, \dots, x_n برآورد پارامتر شکل را محاسبه و با $\hat{\alpha}$ نشان می‌دهیم.
- ۲) مقدار آماره آزمون A_n^* را با استفاده از $\hat{\alpha}$ و $\hat{p}_{(i)}$ و معادله (۷) بهدست می‌آوریم.
- الف) نمونه بوت استرپ به حجم n از $WE(\hat{\alpha})$ تولید می‌کنیم.
- ب) با استفاده از نمونه بوت استرپ تولید شده در مرحله قبل، برآورد ماکسیمم درستنمایی α^* ، یعنی $\hat{\alpha}^*$ را محاسبه می‌کنیم.
- پ) با استفاده از نمونه بوت استرپ و $\hat{\alpha}^*$ مقدار آماره آزمون یعنی A_n^{**} را محاسبه می‌کنیم.
- ۳) مراحل الف-پ را B بار تکرار کرده و مقادیر $A_{n(j)}^{**}, j = 1, 2, \dots, B$ را بهدست می‌آوریم.
- ۴) $\tilde{C}_n(0.95)$ را با $A_{n(B \times 0.95)}^{**}$ که در آن $B = 1, 2, \dots, n$ نشان‌دهنده مقدار ترتیبی j -ام $A_{n(j)}^{**}$ است، بهدست می‌آوریم. اگر مقدار A_n^* محاسبه شده از $\tilde{C}_n(0.95)$ بزرگ‌تر شود، در این صورت فرض صفر را در سطح 0.05 رد می‌کنیم.

جدول ۱: برآورد اندازه آزمون با استفاده از آماره A^* که با شبیه سازی $B = 1000$ نمونه در سطح 0.05 بهدست آمده است.

α							n	
۰/۲۵	۰/۵	۱	۳	۵	۱۰	۲۰	۱۰۰	
۰/۰۴۲	۰/۰۴۵	۰/۰۲۳	۰/۰۴۴	۰/۰۴۸	۰/۰۵	۰/۰۳۹	۰/۰۱۹	۵۰
۰/۰۳۹	۰/۰۵۴	۰/۰۵۳	۰/۰۳۷	۰/۰۵۳	۰/۰۳۲	۰/۰۴۳	۰/۰۴۸	۱۰۰

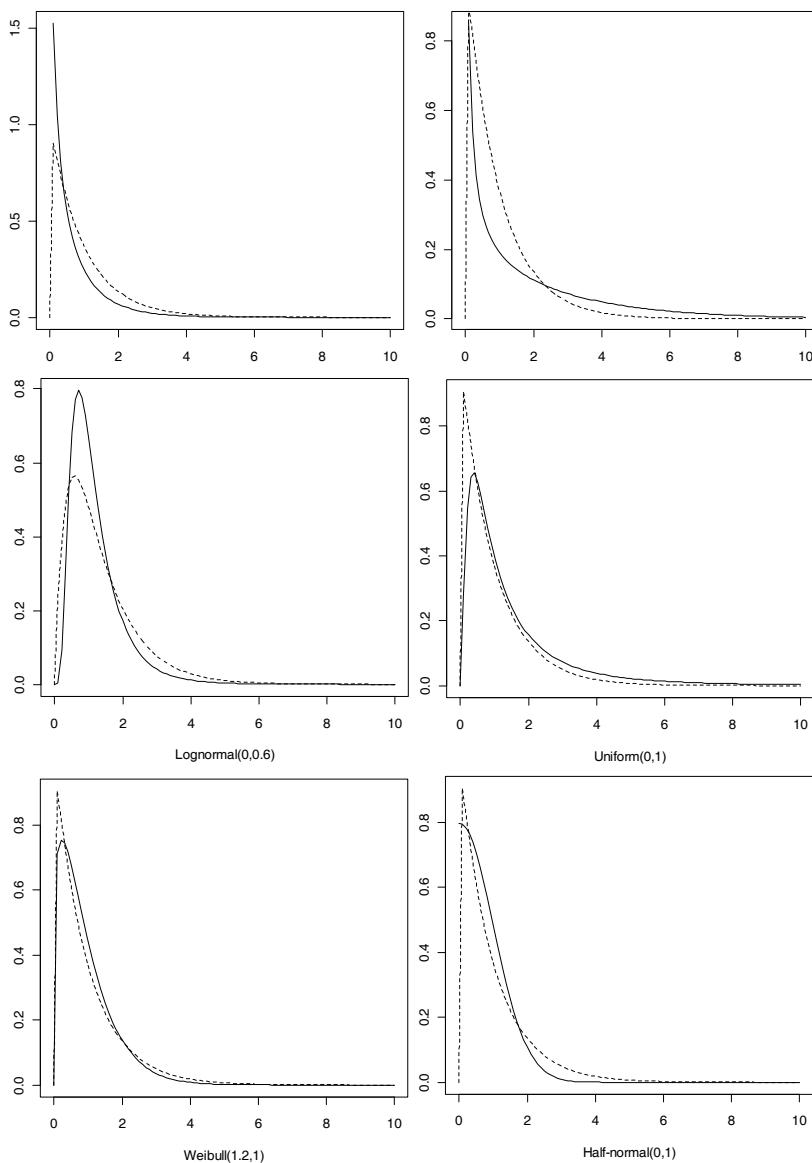
برای بررسی سطح واقعی آزمون از نمونه‌های شبیه‌سازی شده از $WE(\alpha)$ برای رد هر وسیعی از مقادیر پارامتر شکل، یعنی $\{\alpha | 0.25, 0.5, 1, 3, 5, 10, 20, 50, 100\}$ استفاده می‌کنیم. برآورد اندازه بهوسیله شبیه‌سازی برای سطح 0.05 و $B = 1000$ نمونه مونت‌کارلو در جدول ۱ آمده است. با توجه به این جدول می‌بینیم که برآورد اندازه آزمون به سطح معناداری اسمی 0.05 بسیار نزدیک است.

برای بررسی توان از فرض‌های مقابله مناسب استفاده می‌کنیم. چون فرض صفر شامل پارامتر مقیاس نیست، پس توزیع فرض‌های مقابله را نیز بدون پارامتر مقیاس در نظر می‌گیریم. ملاحظه می‌شود که برای برخی فرض‌های مقابله، آزمون توان کمی دارد. به عبارت دیگر آزمون قابلیت تشخیص توزیع را ندارد. دلیل این مطلب این است که این توزیع‌ها شباهت زیادی با

توزیع نمایی وزنی دارند. برای مثال اگر توزیع $Gamma(2,1)$ را در نظر بگیریم و پارامتر شکل توزیع نمایی وزنی را از آن برآورد کنیم، به مقدار $\hat{\alpha} = 0.00022$ خواهیم رسید. اکنون با رسم چگالی توزیع‌های $WE(\hat{\alpha}, 1)$ و $Gamma(2, 1)$ در می‌باییم که دو توزیع دقیقاً بر هم منطبق هستند. پس انتظار داریم که آزمون قادر به تشخیص دو توزیع نباشد. در حالت کلی هرچه اختلاف بین تابع چگالی توزیع موردنظر و نمایی وزنی برآورد شده کمتر باشد توان کمتر و هرچه این اختلاف بیشتر باشد، انتظار داشتن توان بالاتری خواهیم داشت.

جدول ۲: برآورد توان آماره A^* برای برخی فرض‌های مقابل و سطح 0.05 و $B = 1000$ شبیه‌سازی مونت‌کارلو.

$n = 150$	$n = 100$	$n = 50$	فرض مقابل
۰/۹۸۸	۰/۹۵۶	۰/۹۴۳	$Gamma(0.16, 1)$
۰/۰۶۸	۰/۰۶۳	۰/۰۵۰	$Gamma(1, 1)$
۰/۱۶۶	۰/۱۵۳	۰/۰۵۲	$Gamma(2, 1)$
۰/۹۶۹	۰/۹۵۶	۰/۹۴۸	$Gamma(5, 1)$
۰/۹۸۴	۰/۹۵۳	۰/۹۲۷	$Chi\ squared(1)$
۰/۹۷۲	۰/۹۳۶	۰/۹۱۵	$Chi\ squared(2)$
۰/۹۷۸	۰/۹۷۰	۹۴۲	$Chi\ squared(10)$
۰/۹۹۰	۹۸۳۶	۰/۹۷۷	$Weibull(0.15, 1)$
۰/۱۸۲	۰/۱۲۳	۰/۱۱۵	$Weibull(1/2, 1)$
۰/۹۵۹	۰/۹۸۲	۰/۹۵۸	$Weibull(2, 1)$
۰/۹۹۶	۰/۹۵۰	۰/۷۶۳	$Lognormal(0.1, 0.16)$
۰/۸۸۶	۰/۷۹۵	۰/۴۳۲	$Lognormal(0.1, 0.1)$
۰/۹۷۳	۰/۹۴۶	۰/۹۲۵	$Lognormal(0.1, 0.5)$
۰/۹۸۷	۰/۹۴۸	۰/۹۵۰	$Uniform(0.1, 1)$
۰/۸۳۷	۰/۵۲۱	۰/۲۲۵	$Half-normal(0.1, 1)$
۰/۹۹۱	۰/۹۷۰	۰/۹۷۱	$Half-Cauchy(0.1, 1)$

شکل ۱: نمودار چگالی برخی از فرض‌های مقابل (نمودار پرنگ) و برآورد آن توسط توزیع $WE(\alpha)$ (نمودار نقطه چین).

در شکل ۱ نمودار برخی از چگالی‌های مقابله همراه چگالی $WE(\hat{\alpha})$ برآورده شده رسم شده است. در این نمودارها چگالی اصلی را به صورت پرنگ و چگالی نمایی وزنی برآورده شده را با نقطه چین نشان داده‌ایم.

۴- آزمون برای توزیع شامل پارامتر مقیاس

در این بخش آزمون را در حضور پارامتر مقیاس بررسی می‌کنیم. بنابراین در فرض صفر (۶)، $F(\cdot)$ تابع توزیع $WE(\alpha, \lambda)$ است. روش یافتن چندک‌ها مشابه بخش سوم است با این تفاوت که چون پارامتر مقیاس نامعلوم است از برآورد ماکسیمم درستنمایی آن استفاده می‌گردد. بنابراین با داشتن نمونه $\{x_1, \dots, x_n\}$ ابتدا با استفاده از روش پیشنهاد شده در بخش دوم، برآورد ماکسیمم درستنمایی پارامتر مقیاس را محاسبه و با $\hat{\lambda}$ نشان می‌دهیم. اکنون با ضرب این برآورد در نمونه، مقادیر $\{y_1 = \hat{\lambda}x_1, \dots, y_n = \hat{\lambda}x_n\}$ به دست می‌آیند. برای n های بزرگ، داده‌های $\{y_1, \dots, y_n\}$ به طور مجانبی و تقریبی دارای پارامتر مقیاس $\lambda = 1$ است، پس برای انجام آزمون برای این داده‌ها می‌توان از الگوریتم بخش سوم استفاده نمود. جداول ۳ و ۴ برآورد اندازه و توان این آزمون را نشان می‌دهند. همان‌طور که انتظار داریم توان آزمون برای برخی از فرض‌های مقابله کمتر از بخش سوم است. در عوض آزمون محافظه‌کاری بیشتری دارد. یعنی سطح معناداری آن از سطح اسمی ۰/۰۵ کمتر است.

جدول ۳: برآورد اندازه آزمون با استفاده از آماره A^* که با شبیه‌سازی $B = 1000$ نمونه برای سطح ۰/۰۵ به دست آمدۀ‌اند.

(α, λ)	n
(۰/۲ و ۲) (۰/۹ و ۹) (۰/۵ و ۴) (۰/۱ و ۱) (۰/۳ و ۲) (۰/۰۵ و ۰) (۰/۰۰۶ و ۰)	۳
۰/۰۱۶ ۰/۰۰۶ ۰/۰۱۲ ۰/۰۰۲ ۰/۰۰۱ ۰/۰۰۸ ۰/۰۰۶ ۰/۰۱۵	۵۰
۰/۰۲۲ ۰/۰۱۱ ۰/۰۱۴ ۰/۰۱۲ ۰/۰۰۵ ۰/۰۰۳ ۰/۰۱ ۰/۰۱۲	۱۰۰

با ملاحظه جدول ۴ متوجه می‌شویم که توان این آزمون برای برخی فرض‌های مقابله مانند $Chi squared(2)$ حتی به اندازه سطح معناداری آزمون یعنی ۰/۰۵ نیز نیست.

جدول ۴: برآورد توان آماره A^* برای بخی فرض‌های مقابل و سطح 0.05 و نمونه مونت‌کارلو $B = 1000$.

$n = 150$	$n = 100$	$n = 50$	فرض مقابل
0.974	0.832	0.553	<i>Gamma</i> (0.6, 1)
0.934	0.872	0.583	<i>Gamma</i> (0.6, 2)
0.627	0.413	0.08	<i>Gamma</i> (3, 2)
0.932	0.893	0.841	<i>Gamma</i> (5, 1)
0.005	0.004	0.002	<i>Chi squared</i> (2)
0.963	0.898	0.892	<i>Chi squared</i> (10)
0.999	0.985	0.993	<i>Weibull</i> (3, 2)
0.934	0.751	0.365	<i>Weibull</i> (2, 1)
0.652	0.585	0.152	<i>Lognormal</i> (0.0, 0.6)
0.382	0.284	0.144	<i>Lognormal</i> (0.0, 1)
0.982	0.965	0.85	<i>Lognormal</i> (0.0, 5)
0.938	0.872	0.432	<i>Uniform</i> (0.0, 1)
0.123	0.118	0.015	<i>Half-normal</i> (0.0, 1)
0.963	0.896	0.862	<i>Half-Cauchy</i> (0.0, 1)

۵- آزمون نیکویی برآش بر مبنای آماره کلموگروف-اسمیرنف

در این بخش آزمون (۷) که در آن $F(\cdot)$ تابع توزیع $WE(\alpha, \lambda)$ است، بررسی می‌شود. برای این منظور از آماره کلموگروف-اسمیرنف استفاده می‌کنیم. مقدار دقیق آماره عبارتست از $D = \max(D^+, D^-)$ که در آن

$$D^- = \sup_x (F(x) - F_n(x)), \quad D^+ = \sup_x (F_n(x) - F(x)).$$

تقریب استفنز [۷] برای آماره به صورت $D \approx \max(D^+, D^-)$ است. چنانچه $D^- \approx \max_i \left(p_{(i)} - \frac{i-1}{n} \right)$ و $D^+ \approx \max_i \left(\frac{i}{n} - p_{(i)} \right)$ معناداری $\gamma - 1$ وقتی رد می‌شود که $D \geq C_n(\gamma)$ چندک γ -ام تابع

توزیع تجربی D است. در حقیقت چون برای مقادیر بزرگ آماره، فرض صفر را رد می‌کنیم و می‌خواهیم به سطح معناداری $\gamma - 1$ برسیم، پس باید چندک γ -ام را در نظر بگیریم. برای بهدست آوردن نقاط بحرانی $C_n(\gamma)$ برای (α, λ) ثابت از الگوریتم زیر استفاده می‌گردد.

۱. n را ثابت در نظر می‌گیریم.

۲. نمونه‌ای تصادفی به حجم n از $WE(\alpha, \lambda)$ شبیه‌سازی می‌کنیم.

۳. برآورد ماسیسم درست‌نمایی پارامترهای (α, λ) را بهدست می‌آوریم.

۴. D_n ، با استفاده از تقریب استفنز [۷] محاسبه می‌شود.

۵. مراحل ۴-۱ را B بار تکرار می‌کنیم.

با اتمام فرآیند شبیه‌سازی، برای (α, λ) داده شده B مقدار D_n داریم. بنابراین مقدار ثابت بحرانی $C_n(\gamma)$ با یافتن چندک $1 - \gamma$ ازتابع توزیع تجربی D_n محاسبه می‌شود.

شبیه‌سازی نشان می‌دهد که چندک $C_n(\gamma)$ به پارامتر مقیاس λ وابسته نیست. جدول ۵ نمونه‌ای از این شبیه‌سازی را برای مقادیر مختلف (α, λ) با $n = 50$ و $B = 10000$ مونت‌کارلو نشان می‌دهد. توجه کنید که این مساله در مورد آماره اندرسون درست نیست. پس برای راحتی کار در الگوریتم بالا می‌توان از $\lambda = 1$ استفاده نمود. از طرفی چون می‌خواهیم حداکثر اندازه آزمون برابر $\gamma - 1$ شود، بایستی $C_n(\gamma)$ طوری مشخص شود که داشته باشیم:

$$\begin{aligned} 1 - \gamma &= \max_{(\alpha, \lambda=1)} P(\text{Reject } H_0 | H_0) \\ &= \max_{(\alpha, \lambda=1)} P(D \geq C_n(\gamma)). \end{aligned} \quad (9)$$

شکل ۲ نمودارهای $C_n(\gamma)$ را به عنوان تابعی از α برای $\gamma = \{0.95, 0.975, 0.99\}$ و $n = 50$ نشان می‌دهد. این نمودارها نشان می‌دهند که توزیع آماره آزمون D_n تحت H_0 وابسته به مقدار پارامتر نامعلوم α است. از شکل‌های ۲ و ۹ مقادیر ثابت بحرانی $C_n(\gamma)$ با یافتن چندک‌های 100γ ازتابع توزیع تجربی D_n به وسیله شبیه‌سازی برای $\alpha = 30$ بهدست می‌آیند؛ زیرا با توجه به شکل ۲ چندک‌های $C_n(\gamma)$ برای $\alpha = 20$ دارای حداکثر اندازه‌ای برابر $\gamma - 1$ خواهند بود.

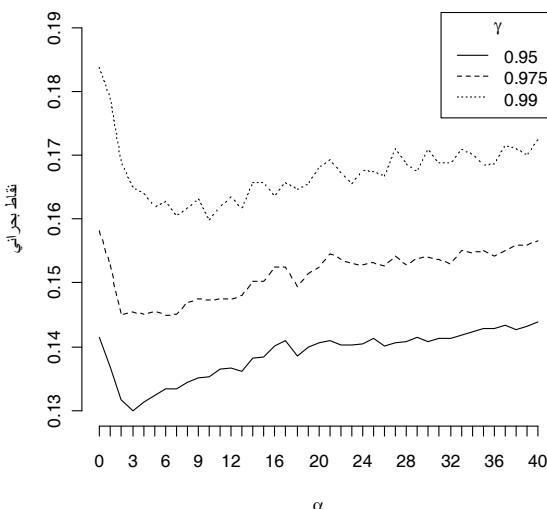
جدول ۵: برآوردهای چندکهای آماره کلموگروف-اسمیرنف برای مقادیر مختلف (α, λ) با $n = 50$ و $B = 1000$ نمونه مونت‌کارلو.

γ	(α, λ)
.99	.975
.95	.95
.9	.85
.85	.75
.75	.5
.65	(1, 1)
.6	(1, 3)
.55	(1, 5)
.5	(1, 7)
.45	(1, 10)
.4	(1, 15)
.35	(1, 20)
.3	(1, 30)
.25	(3, 1)
.2	(3, 3)
.15	(3, 5)
.1	(3, 7)
.05	(3, 10)
.02	(3, 15)
.01	(3, 20)
.005	(3, 30)
.001	(5, 1)
.0005	(5, 3)
.0001	(5, 5)
.00005	(5, 7)
.00001	(5, 10)
.000005	(5, 15)
.000001	(5, 20)
.0000005	(5, 30)

جدول ۵ (ادامه): برآورد چندک‌های آماره کلموگروف-اسمیرنف برای مقادیر مختلف (α, λ) با $n = 50$ و $B = 10000$ نمونه مونت‌کارلو.

γ	(α, λ)
•/1654·982 ·/15·3581 ·/13927333 ·/12584624 ·/1178·041 ·/1·09464 ·/0·88·6748	(15,1)
•/166·7346 ·/15193972 ·/13861786 ·/12512791 ·/11668927 ·/0·5872·0 ·/0·884·139	(15,3)
•/1647·203 ·/1500·7 ·/13799696 ·/1250·6885 ·/11695676 ·/0·58·8·6 ·/0·8781727	(15,5)
•/16568·4 ·/15·9469 ·/1389396 ·/12505976 ·/1173627 ·/0·59564 ·/0·882453	(15,7)
•/16422·88 ·/14976951 ·/1391·045 ·/126·971 ·/1181·482 ·/0·634236 ·/0·8846135	(15,10)
•/16670·1 ·/1500·382 ·/139···88 ·/12568692 ·/11718884 ·/0·627111 ·/0·8858274	(15,15)
•/165211 ·/15·050·24 ·/13789332 ·/12497788 ·/11637·3 ·/0·571496 ·/0·8771812	(15,20)
•/1654376 ·/15·041323 ·/13833·69 ·/1256·8·4 ·/117415 ·/0·567145 ·/0·8826315	(15,30)
•/1629856 ·/14876949 ·/1389965 ·/12614582 ·/117892·9 ·/0·7·4456 ·/0·8883246	(20,1)
•/16388378 ·/14881961 ·/1382·38 ·/12548·58 ·/118233411 ·/0·717183 ·/0·890·865	(20,3)
•/16452719 ·/152·868 ·/139889·1 ·/12697487 ·/119·5716 ·/0·766756 ·/0·891950·6	(20,5)
•/16787548 ·/15185687 ·/13913676 ·/126351·6 ·/11824256 ·/0·69···81 ·/0·8862947	(20,7)
•/16378·52 ·/15150·487 ·/1388·597 ·/12668785 ·/1181674 ·/0·696361 ·/0·8932515	(20,10)
•/164626 ·/1526·27 ·/13953284 ·/12637824 ·/11822871 ·/0·72536 ·/0·89·11·5	(20,15)
•/1668379 ·/1520·3522 ·/14·42·53 ·/12623786 ·/118685372 ·/0·77·126 ·/0·8967·16	(20,20)
•/16879647 ·/15119521 ·/13957691 ·/12719284 ·/11898·91 ·/0·75·27 ·/0·8952611	(20,30)
•/16958477 ·/1543913 ·/14244477 ·/1295·42 ·/12·72368 ·/0·929518 ·/0·9·73722	(30,1)
•/16941625 ·/15482483 ·/14277368 ·/12927·34 ·/12·12554 ·/0·973841 ·/0·9·94325	(30,3)
•/17·11186 ·/15451996 ·/1422446·4 ·/12948628 ·/12·4966 ·/0·99155 ·/0·9·331·2	(30,5)
•/16914925 ·/15464501 ·/14241939 ·/129·1956 ·/12·20·562 ·/0·876855 ·/0·9·48519	(30,7)
•/16751·5 ·/1528·66 ·/1411137 ·/1283562 ·/1199889 ·/0·86623 ·/0·9·16·2	(30,10)
•/16992227 ·/155181·1 ·/14279684 ·/1296·87 ·/12·71171 ·/0·852286 ·/0·9·48925	(30,15)
•/17·87215 ·/15386·91 ·/1411322 ·/128773436 ·/12·68·67 ·/0·842879 ·/0·9·27·53	(30,20)
•/16977144 ·/1548·518 ·/142·5966 ·/128·81·1 ·/12·0·9223 ·/0·875591 ·/0·9·37319	(30,30)

جدول ۶: نقاط بحرانی آزمون D_n را که با شبیه‌سازی $B = 10000$ نمونه مونت‌کارلو و مراحل ۱-۵ برای $(\alpha = 3\%, \lambda = 1)$ به دست آمده‌اند، نشان می‌دهد.

شکل ۲: نقاط بحرانی به عنوان تابعی از α با $n = 50$ و $B = 10000$ نمونه برای آماره D_n .

جدول ۶: نقاط بحرانی برای آزمون D_n که با استفاده از شبیه‌سازی مونت‌کارلو با $B = 10000$ نمونه به حجم n به دست آمده‌اند.

γ	n
0.99	10
0.975	20
0.95	30
0.9	50
0.85	100
0.75	150
0.7	200
0.65	300
0.6	500

در جداول ۷ و ۸ به ترتیب به بررسی سطح معناداری و توان آزمون کلموگروف-اسمیرنف با $B = 1000$ نمونه مونت‌کارلو پرداخته‌ایم. جدول ۷ نشان می‌دهد که سطح معناداری آزمون نزدیک سطح اسمی آن است. مقایسه جدول ۸ با جدول ۴ نشان می‌دهد که این آزمون نسبت به آزمون برمبنای آماره اندرسون به مراتب تواناتر است.

جدول ۷: برآورد اندازه آزمون با استفاده از آماره D_n که با شبیه‌سازی $B = 1000$ نمونه برای $\gamma = 0.05 - 1$ به دست آمده است.

(α, λ)								n
(۰/۲۹)	(۰/۵۹)	(۱/۵)	(۳/۲)	(۵/۳)	(۶/۶)	(۲۰/۹)	(۳۰/۰)	
۰/۰۵۷	۰/۰۴۱	۰/۰۵	۰/۰۲۷	۰/۰۳۲	۰/۰۳۸	۰/۰۵۴	۰/۰۵۷	۵۰
۰/۰۴۲	۰/۰۳۳	۰/۰۲۶	۰/۰۲۴	۰/۰۲۴	۰/۰۴۵	۰/۰۴۳	۰/۰۵۸	۱۰۰

جدول ۸: برآورد توان آماره D_n برای برخی فرض‌های مقابل، $\gamma = 0.05 - 1$ و شبیه‌سازی مونت‌کارلو. $B = 1000$.

$n = 150$	$n = 100$	$n = 50$	فرض مقابل
۰/۹۸۲	۰/۹۱۶	۰/۶۸۳	$Gamma(1/6, 1)$
۰/۹۸۷	۰/۹۲۱	۰/۶۲۱	$Gamma(1/6, 2)$
۰/۷۹۹	۰/۶۱۳	۰/۳۳۲	$Gamma(3, 2)$
۱	۰/۹۹۶	۰/۹۶۵	$Gamma(5, 1)$
۰/۰۷۵	۰/۰۷۸	۰/۰۷۶	$Chi\ squared(2)$
۰/۹۹۵	۰/۹۸۶	۰/۹۴۱	$Chi\ squared(10)$
۱	۰/۹۹۹	۰/۹۹۸	$Weibull(3, 2)$
۰/۹۴۴	۰/۸۴۶	۰/۵۳۱	$Weibull(2, 1)$
۰/۸۷۷	۰/۶۶۱	۰/۳۳۴	$Lognormal(1/0, 1/6)$
۰/۶۲۸	۰/۵۰۹	۰/۲۹۵	$Lognormal(1/0, 1)$
۱	۰/۹۹۷	۰/۹۹۲	$Lognormal(1/0, 5)$
۰/۹۹۳	۰/۹۴۷	۰/۷۰۶	$Uniform(1/0, 1)$
۰/۶۷۳	۰/۵۰۵	۰/۲۴۹	$Half-normal(1/0, 1)$
۰/۹۹۹	۰/۹۹۵	۰/۹۳	$Half-Cauchy(1/0, 1)$

۶- نتیجه‌گیری

در این مقاله آزمون نیکویی برآش برای رده نمایی وزنی براساس آماره‌های اندرسون و کلموگروف-سمیرنف مورد بررسی قرار گرفت. برای محاسبه چندک‌های آماره آزمون اندرسون از روش بوتاسترپ و جهت آزمون کلموگروف-سمیرنف از یک روش دیگر استفاده شد. در ادامه توان این آزمون‌ها برای فرض‌های مقابله مناسب بررسی شد. نتایج شبیه‌سازی نشان داد که چندک‌های آماره آزمون کلموگروف-سمیرنف با تقریب بسیار خوبی به پارامتر مقیاس وابسته نیست. هم‌چنین این آزمون به مراتب از آزمون اندرسون تواناتر است.

مراجع

- [1] Gupta, R. D. and Kundu, D. (2009), A new class of weighted exponential distributions, *Statistics*, **43**, 621 - 643.
- [2] Azzalini, A. (1985), A class of distributions which includes the normal ones, *Scandinavian Journal of Statistics*, **12**, 171–178.
- [3] Gupta, R.D. and Kundu, D. (1999), Generalized exponential distributions, *Australian and New Zealand Journal of Statistics*, **41**(2), 173-188.
- [4] Arnold, B.C. and Beaver, R.J. (2000), The skew-Cauchy distribution, *Statistics and probability letters*, **49**, 285–290.
- [5] Gupta, R.D. and Kundu, D. (2007), Skew-Logistic distribution, Tech. Rep., *Indian Institute of Technology Kanpur, Kanpur, India*.
- [6] Genton, M.G. (2004), *Skew-elliptical distributions and their applications: a journey beyond normality*, Chapman and Hall/CRC.
- [7] Stephens, M.A. (1986), Tests based on EDF statistics, *Goodness-of-fit Techniques*, **68**, 97-193.

Goodness-of-fit tests for the weighted exponential distribution

Mohammad Mehdi Maghami, Nasrollah Iranpanah

Department of Statistics, University of Isfahan, Isfahan, Iran

Abstract

In the new class of weighted exponential distributions was presented by Gupta and Kundu [1], the skewness parameter has been added to the exponential distribution. Therefore the weighted exponential distribution has the skewness and scale parameters. In this paper, we first study Anderson and Kolmogorov-Smirnov goodness of fit tests for this class with unknown parameters. Then, we apply bootstrap method for estimation of Anderson's quantile and another method for Kolmogorov-Smirnov. We use the maximum likelihood method for estimation of parameters. Finally, we compare Kolmogorov-Smirnov and Anderson tests in a Monte Carlo simulation study. The results show that the Kolmogorov-Smirnov test has greater power than Anderson test.

Keywords: Goodness of fit test, Parametric bootstrap, Empirical distribution function, Monte Carlo simulation.

Mathematics Subject Classification (2000): 62G10, 62F40